

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูและบุคลากร
ทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้)

Characteristics of professional school administrators according to opinion
s of teachers and educational personnel of schools
under local administrative organizations Chiang Rai Province
(Chiang Rai Southern Zone Group)

กัญญภัทร ปิงใจ

Kanyaphat pingchai

สุนทร คล้ายอ่ำ

Sunthon Khlaium

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

Educational Administration, University of Phayao

E-mail: 662049852@Up.ac.th

โทร 095-4467406

Received: 3 April 2025; Revised: 17 April 2025; Accepted: 17 April 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) และ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) จำนวน 245 คน กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 152 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และได้ผลการวิเคราะห์ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.902 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้)โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านบุคลิกภาพที่ดี รองลงมา คือด้านทักษะการบริหาร ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่

2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้)
2.1) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการบริหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ส่วนการจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทุกด้าน

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหาร, คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ

Abstract

This article aimed to study 1) study the characteristics of professional school administrators in schools under local government organizations in Chiang Rai Province (Southern Chiang Rai Zone), and 2) compare the characteristics of professional school administrators according to the opinions of teachers and educational personnel in schools under local government organizations in Chiang Rai Province (Southern Chiang Rai Zone). The sample was 152 teachers and educational personnel from schools under local government organizations in Chiang Rai Province (Southern Chiang Rai Zone). The data collection tool used was an opinion questionnaire with a consistency index between 0.67 - 1.00 and a questionnaire analysis result of 0.902. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance.

1) The characteristics of professional school administrators according to the opinions of teachers and educational personnel in schools under local administrative organizations in Chiang Rai Province (South Chiang Rai Zone) were overall at a high level. When considering each aspect, it is found that it is at a high level in every aspect. The average values from highest to lowest are as follows: good personality, followed by management skills. In terms of leadership of change and ethics, respectively, the lowest average score was in terms of knowledge about performing duties.

2) The comparison of professional school administrators' characteristics according to the opinions of teachers and educational personnel in schools under local administrative organizations in Chiang Rai Province (South Chiang Rai Zone), 2.1) Classified by education level, it was found that knowledge about work performance, ethics, and management skills were significantly different at a statistical level of .05 2.2) Classified by work experience, it was found that there were no differences in any aspect.

Keywords: Managerial Characteristics, Educational Administrator Characteristics
Professional Educational Administrator

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ (2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 ได้มอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในท้องถิ่นตามความพร้อม เหมาะสม และตามความต้องการของคนทุกกลุ่มภายในท้องถิ่นนั้นๆ และมีการจัดสรรงบประมาณอุดหนุน การจัดการศึกษาของท้องถิ่น เกิดอำนาจจัดการการศึกษาในเขตพื้นที่ทั้งจัดตั้งขึ้นเองขยายหรือจัดตั้งขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงประเภทการศึกษา และมีความพร้อม เหมาะสมพร้อมเกิดตามความต้องการของท้องถิ่น หรือจะเป็นการถ่ายโอนการศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการก็ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 กำหนดให้ได้รับการถ่ายโอนสถานศึกษาส่วนหนึ่งจากกระทรวงศึกษาธิการ ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อบริหารงานการศึกษาของหน่วยงานในสังกัดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา โดยการพัฒนาทั้งระบบพร้อมการเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายทำให้เกิดการพัฒนาในเรื่องต่างๆ ทั้งการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพการสร้างความสัมพันธ์การจัดสรรทรัพยากร (ณัฐชา พิภพทอง, 2560) ผู้บริหารสถานศึกษา ถือว่าเป็นผู้นำพาองค์กรพัฒนาตามระยะเวลาที่มีการปรับเปลี่ยนตามบริบทพื้นที่เกิดการปรับเปลี่ยนอย่างเป็นพลวัตร จึงเรียกได้ว่าเป็น “ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ” ได้นำพาองค์กรพัฒนาไปตามกลยุทธ์และเป้าหมาย อีกทั้งได้นำนโยบายมาสร้างแผนการดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติเกิดความสำเร็จตามมุ่งหมาย และพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

อีกทั้ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้นำประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2541 มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำในระดับผู้บริหารมีอาชีพ ซึ่งสามารถสร้างวัฒนธรรมขององค์กร ด้วยการคิด พูด และปฏิบัติการให้รางวัลใจ นำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสิน ได้เอง พัฒนาได้เองของผู้ร่วมงานทุกคน การเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ นำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพเพื่อความสำเร็จของงานที่กำหนดให้การดำเนินการและบรรลุจุดหมายที่กำหนด โดยการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความเป็นมีอาชีพ ในฐานะเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษา เป็นผู้กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับผู้บริหารท้องถิ่น ให้ตรงกับกลยุทธ์และวิสัยทัศน์ในการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล, 2565) ประกอบกับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีรูปแบบการปรับเปลี่ยนผู้บริหารองค์กรทุกสี่ปี มักมีการปรับเปลี่ยน นโยบายการพัฒนางานการศึกษา ที่อาจไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570) ก่อให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาที่ไม่มีความต่อเนื่องและทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้รับการพัฒนาความเป็นมีอาชีพ

จากการปฏิรูปการศึกษาในทุกสังกัดที่ต่างต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น “ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ” โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ยังขาดการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับ ประกอบกับมีความฉลาด ทางสติปัญญา และอารมณ์ รวมทั้งปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ช่วยทำให้สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีจากการศึกษาวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหา การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาทุกสังกัดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารโรงเรียน จำนวนไม่น้อย

ที่ยังขาดลักษณะดังกล่าว รวมถึงสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) อีกทั้งยังมีชาวทางวงการศึกษากับคุณลักษณะและการประพฤติปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่ง ในกลุ่มเชียงรายโซนใต้ (ชาวช่อง 7 HD, 2567) ได้สร้างผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) และนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะมีอาชีพที่เหมาะสม สร้างแนวทางการปฏิบัติงาน ลดช่องว่างระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้พัฒนาสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) พร้อมผลิตผู้เรียนที่ดี มีคุณภาพ มาตรฐานทางการเรียนที่ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้)
- 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบการสำรวจ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร

ประชากรในงานวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) จำนวน 10 โรงเรียนที่ ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล 1 (ปากอคำ), โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า), โรงเรียนเทศบาลป่าตาล, โรงเรียนเทศบาล 2 (สามัคคีราษฎร์รังสรรค์), โรงเรียนเทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า, โรงเรียนเทศบาลตำบลเจดีย์หลวง, โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว (ท่าฮ่อ), โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม (สันช้างตาย), โรงเรียนเทศบาล 1 (ป่าแดด) และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน (ดอนตัน) รวมจำนวนประชากร 245 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) จำนวน 10 โรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน อีรวิทย์ เอกะกุล, 2565) เทียบขนาดของประชากร

ประกอบด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 152 คน โดยใช้วิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและตรวจสอบหาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ เลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ รวมจำนวน 35 ข้อ คือมีคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่

ด้านที่ 2 การมีคุณธรรมจริยธรรม

ด้านที่ 3 ทักษะการบริหาร

ด้านที่ 4 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ด้านที่ 5 บุคลิกภาพที่ดี

ตามวิธีแนวคิดของลิเคอร์ต (Likert, 1967 อ้างใน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและทำตารางสังเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับตัวแปรที่ต้องการวัดในแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านที่ 2 การมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านที่ 3 ทักษะการบริหาร ด้านที่ 4 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และด้านที่ 5 บุคลิกภาพที่ดี

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข เพื่อความถูกต้อง

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำและแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

2.5 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี ความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และแก้ไข ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา

2.6 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.7 นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาการประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ในพื้นที่เดียวกันกับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554) กำหนดให้ค่าความเชื่อถือได้ของสัมประสิทธิ์แอลฟาไว้ที่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.902

2.8 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยบันทึกขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในการ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่ม ประชากร จำนวน 152 คน

2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูและบุคลากรทางการ ศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) โดยแจกแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ผ่านช่องทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (G-mail) ของโรงเรียนพร้อมแบบสอบถามงานวิจัย เป็น QR Code สำหรับเป็นช่องทางการตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) โดยกำหนดการเก็บ รวบรวมข้อมูล ภายในระยะเวลา 30 วัน

3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามงานวิจัยผ่านระบบ (Google Forms) จำนวน 152 ฉบับ ได้รับกลับคืน มา 152 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับจากแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) มาตรวจสอบความ ถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- 1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence)
- 1.2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 2.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency)
- 2.2 ร้อยละ (Percentage)
- 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย(กลุ่มเชียงรายโซนใต้)	n=152		ระดับคุณลักษณะ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่	3.98	0.39	มาก	5
2 ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม	4.00	0.44	มาก	4
3 ด้านทักษะการบริหาร	4.05	0.48	มาก	2
4 ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.02	0.48	มาก	3
5 ด้านบุคลิกภาพที่ดี	4.12	0.49	มาก	1
รวมทุกด้าน	4.02	0.37	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพที่ดี ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา คือ ด้านทักษะการบริหาร ($\bar{X} = 4.05$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะผู้บริหาร มีอาชีพ		ระดับการศึกษา				t	P	95% Confidence Interval	
		ปริญญาตรี		สูงกว่า					
		n=102		ปริญญาตรี					
		n=50							
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.				
1	ด้านความรู้เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่	4.03	0.41	3.88	0.33	2.393	0.018*	0.026	0.271
2	ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม	4.06	0.46	3.86	0.35	2.851	0.005*	0.059	0.327
3	ด้านทักษะการบริหาร	4.10	0.48	3.94	0.39	2.075	0.040*	0.007	0.323

1539 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้)

4	ด้านการเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง	4.06	0.52	3.90	0.39	1.898	0.060	-0.065	0.321
5	ด้านบุคลิกภาพที่ดี	4.12	0.50	4.12	0.46	-0.112	0.911	-0.172	0.153
เฉลี่ยรวม		4.07	0.40	3.94	0.30	2.315	0.037*	0.008	0.260

จากตารางที่ 2 พบว่าคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) เปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน คือด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการบริหาร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนด้าน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและด้านบุคลิกภาพที่ดีพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ		แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1	ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่	ระหว่างกลุ่ม	0.066	2	0.033	0.214	0.808
		ภายในกลุ่ม	23.166	149	0.155		
		รวม	23.233	151			
2	ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.405	2	0.203	1.061	0.349
		ภายในกลุ่ม	28.428	149	0.191		
		รวม	28.833	151			
3	ด้านทักษะการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	0.420	2	0.210	0.934	0.395
		ภายในกลุ่ม	33.500	149	0.225		
		รวม	33.920	151			
4	ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	0.611	2	0.306	1.306	0.274
		ภายในกลุ่ม	34.887	149	0.234		
		รวม	35.340	151			
5	ด้านบุคลิกภาพที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.433	2	0.216	0.913	0.404
		ภายในกลุ่ม	35.340	149	0.237		
		รวม	35.773	151			
ภาพรวม		ระหว่างกลุ่ม	0.226	2	0.113	0.807	0.448
		ภายในกลุ่ม	20.823	149	0.140		
		รวม	21.049	151			

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้มีประเด็นที่น่าสนใจ ควรแก่การนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาประเด็นคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ทั้ง 5 ด้านในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านบุคลิกภาพที่ดี รองลงมาคือด้านทักษะการบริหาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่มีทัศนคติที่ดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่น่าเลื่อมใส เข้าใจหน้าที่การบริหารงาน (Good Governance) เปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา ได้นำคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ยอมรับของคณะครูและบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับ (รัชฎาพร สีทา และ ชนมณี ศิลานุกิจ, 2566) ได้ศึกษา คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดย ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ (กาญจนา ภูวประภาชาติ, 2565) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.1 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นผู้วางแผนงานด้านกลยุทธ์ต่างๆ อีกทั้งยังมี ความสามารถ มีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน 4 ฝ่าย ให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมาย นำไปสู่ความสำเร็จ มากกว่านั้นเป็นผู้ที่กำหนดแผนงาน และการปฏิบัติ ตามนโยบายอย่างชัดเจน ในการเดินทางไปสู่เป้าหมาย อีกทั้งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุภาวดี พรหมทะสาร, 2561) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคามพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.2 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารใช้หลักเมตตาธรรมโดยการปกครองและมีการบริหารงานเป็นแบบอย่างของผู้มีมาตรฐานทางคุณธรรม พร้อมเป็นผู้ผลักดันให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง อาจเนื่องมาจากผู้บริหารการศึกษาในปัจจุบันเป็นผู้มีระเบียบวินัยมีมาตรฐานทางด้านคุณธรรม เป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร นำมาซึ่งการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเสียสละต่อส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สิทธิณี ประภาศร และคณะ, 2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.3 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ด้านทักษะการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมรวมของทุกคน รวมถึงมีวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีทักษะทางกลวิธีขับเคลื่อนทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ที่อีกทั้งผู้บริหารมีการกระจายอำนาจ รวมถึงการแก้ไขความขัดแย้ง ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้ลุล่วงไปด้วยดี อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มทีม ให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม บรรลุเป้าหมาย สร้างความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (รัชฎาพร สีทา และชนมณี ศิลาณกิจ, 2566) ได้ศึกษา คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านบริหารจัดการ พบว่าอยู่ในระดับมาก

1.4 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความเป็นผู้นำที่ดีสร้างวิสัยทัศน์ในการพัฒนาชัดเจนตรงตามแผนเป้าหมาย สามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานร่วมกัน นำไปสู่ความสำเร็จขององค์การ ให้คำแนะนำที่ดี มีความสามารถในการสื่อสาร มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจมีความรับผิดชอบ ยอมรับผิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กิตติพิชญ์ มั่งสุข, 2564) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง พบว่า ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชัชวาล วันเลิศ, 2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก

1.5 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ด้านบุคลิกภาพที่ดี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีบุคลิกภาพที่ดี มีความสง่างาม แต่งกายสะอาดเรียบร้อย สุภาพเหมาะสม มีการวางตัวดี มีพฤติกรรมดีกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ รวมไปถึงมีความเชื่อมั่นในตนเองพร้อมให้เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียม อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน มีการวางตัวที่ดี มีความเป็นมืออาชีพด้านการจัดการศึกษา มีความสามารถควบคุมอารมณ์ ปฏิบัติงานที่หลากหลาย มุ่งผลสัมฤทธิ์ ยึดมั่นแหม่นใสเป็นมิตรกับผู้ใต้บังคับบัญชา มีจิตใจที่มั่นคง ปฏิบัติตนเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กิตติพิชญ์ มั่งสุข, 2564) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 พบว่าด้านบุคลิกภาพดีอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาประเด็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

1. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อาจมององค์ประกอบในบริหารและมีความละเอียดกว่า โดยมองหลากหลายด้านในการบริการและเทียบกับผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัชฎาพร สีทา และชนมณี ศิลานุกิจ, 2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกัน

2. จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีมุมมองต่อผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะน้อยกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี วุฒิภาวะของผู้บริหารสถานศึกษา ความสำคัญต่อการทำงานร่วมกัน ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับไม่แตกต่างกัน จากมุมมองความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพจึงมีความเห็นคล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (คมสันต์ วงษ์ชาติ, 2561) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1.คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพที่ดี รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะการบริหารด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการบริหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและด้านบุคลิกภาพที่ดีไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่

1.1 ผู้บริหารควรมีการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้พัฒนาการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อความทันสมัยและส่งเสริมความเป็นมืออาชีพ

1.2 ผู้บริหารควรพัฒนาทักษะความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำพาไปสู่เป้าหมาย

2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมบุคลากร มีหลักตันบุคลากรให้มีก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.2 ผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรม ต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง รวมไปถึงด้านวิชาชีพ

3. ด้านทักษะการบริหาร

3.1 ผู้บริหารควรเพิ่มทักษะในการบริหาร ส่งเสริมการกระจายอำนาจ เพื่อให้สามารถแก้ไขความขัดแย้งของผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างรวดเร็ว

3.2 ผู้บริหารควรวางแผนงานและใช้กลยุทธ์ บริหารพัฒนาสถานศึกษาให้มีความทันสมัย

4. ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

4.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมใหม่ เพื่อให้ทันต่อสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในด้านการจัดการศึกษา

4.2 ผู้บริหารควรมีความกล้าคิด กล้าตัดสินใจ ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงสู่การศึกษา ในอนาคต

4.3 ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้แสวงหาความรู้ เทคนิคและประสบการณ์ใหม่

5. ด้านบุคลิกภาพที่ดี

5.1 ผู้บริหารควรควบคุมอารมณ์ มีภาวะผู้นำสูง มีอารมณ์มั่นคงและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

5.2 ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพที่สง่างาม แต่งกายให้เหมาะสมกับการเป็นผู้นำ มีความสุภาพ สุขุม และให้เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีอาชีพของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้)

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีอาชีพของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (กลุ่มเชียงรายโซนใต้)

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ภูวประชาชาติ. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 5(4), 1392-1405.
- กิตติพิชญ์ มั่งสุข. (2564). คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง. Panyapiwat Journal. 13(2), 236-248.
- คมสันต์ วงษ์ชาลี. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ข่าวช่อง 7 HD. (2567). แฉพฤติกรรม ผอ.รร. ใน จ.เชียงราย ช่มเหิงผู้ใต้บังคับบัญชา. เรียกใช้เมื่อ 16 เมษายน 2568 จาก <https://news.ch7.com/detail/711080>
- ชัชวาล วันเลิศ. (2560). คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐชา พิกุลทอง. (2560). คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 8(1), 1-14.
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. (2565). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. อุบลราชธานี: วิทยาการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. วารสารการวิจัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2(2), 84-96.
- รัชฎาพร สีทา และชนมณี ศิลานุกิจ. (2566). คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. 5(2), 15-29.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย. (2567) ข้อมูลประชากรครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- สิทธิณี ประภัศรและคณะ. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 . วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 19(86), 89-104.
- สุภาวดี พรหมทะเล. (2561). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Simon, H. A. (2003). Administrative behavior. New York: Free Press.
- Stogdill, R. M. (1974). Handbook of leadership: A survey of theory and research. New York: The Free Press.